

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 39 (97)

Пятніца, 31 снежня 1971 г.

Год выдання 3-ці

Цана 2 кап.

3 НОВЫМІ ЗДЗЯЙСНЕННЯМІ

Сёння мы развітаемся з 1971 годам. І як заўсёды пры растанні з добрым другам нам будзе шкада яго. Бо год 1971 — гэта год вялікай гістарычнай падзеі, XXIV з'езда КПСС, які намяціў велічную праграму на далейшае будаўніцтва камунізму ў нашай краіне. Гэта першы год дзевятай пяцігодкі, год новых здзяйсненняў ва ўсіх галінах вытворчасці, Рабочыя і калгаснікі, інжынеры і педагогі, вучоныя і прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі ўнеслі дастойны ўклад ў паспяховае выкананне рашэнняў партыі. Наша краіна стала яшчэ багацей, зрабіла яшчэ адзін упэўнены крок на шляху да камунізму.

Мы — на парозе 1972 года. Гэта год значна больш у жыцці ўсяго савецкага народа, год слаўнага паўвекавага юбілею нашай матулінай многанароднай Радзімы — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Ён запатрабуе новага працоўнага напружання, мабілізацыі творчых сіл для таго, каб паспяхова ажыццявіць грандыёзныя задачы, пастаўленыя перад савецкім народам вялікай

Ленінскай партыі. І ўсе савецкія людзі ніколі не сумняваюцца, што велічныя планы партыі будуць паспяхова ажыццяўлены.

У нагэ з часам, на ўзроўні грандыёзных задач ідзе і калектыў нашага ўніверсітэта. У 1971 годзе прафесарска-выкладчыцкі саства, студэнты, супрацоўнікі пераадолілі новыя рубяжы: значна павысілася палітычная і грамадская актыўнасць калектыву, якасней стала падрыхтоўка высокакваліфікаваных спецыялістаў, актыўна развіваецца навукова-даследчыцкая работа. У Новым 1972 годзе нам прадстаіць зрабіць яшчэ больш, працаваць патхнёна творча.

Дарагія таварышы! Годача віншуем Вас з наступаючым Новым годам і жадаем далейшых творчых поспехаў у вучобе і працы, моцнага здароўя і вялікага шчасця!

ПАРТКОМ.
РЭКТАРАТ.
КАМІТЭТ КАМСАМОЛА.
МЯСЦКОМ.
ПРАФКОМ.

ЗАГАДЧЫК КАФЕДРЫ

Асабіста для мяне гэты год значна больш у жыцці ўсяго савецкага народа, год слаўнага паўвекавага юбілею нашай матулінай многанароднай Радзімы — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Ён запатрабуе новага працоўнага напружання, мабілізацыі творчых сіл для таго, каб паспяхова ажыццявіць грандыёзныя задачы, пастаўленыя перад савецкім народам вялікай

Асабіста для мяне гэты год значна больш у жыцці ўсяго савецкага народа, год слаўнага паўвекавага юбілею нашай матулінай многанароднай Радзімы — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Ён запатрабуе новага працоўнага напружання, мабілізацыі творчых сіл для таго, каб паспяхова ажыццявіць грандыёзныя задачы, пастаўленыя перад савецкім народам вялікай

А. КАЛУГІН,
доктар медыцынскіх навук.

4 НАВАГОДНІХ ІНТЭРВ'Ю

Напярэдадні Новага года, па традыцыі, мы звярнуліся да чатырох чалавек з нашага калектыву. Гэта загадчык кафедры, малады вучоны, загадчык студэнцкай сталавой і слухачка падрыхтоўчага аддзялення. Мы прапанавалі 2 пытанні:

ЧЫМ ЗНАЧАЛЬНЫ БЫЎ ДЛЯ ВАС 1971 ГОД?
ВАШЫ ПЛАНЫ НА 1972 ГОД?

МАЛАДЫ ВУЧОНЫ

1971 год, які ўвайшоў у гісторыю як год XXIV з'езда КПСС, быў поўны падзеямі вялікай палітычнай важнасці. Памятны ён мне і падзеямі асабістага характару. У ім я закончыў першы этап мэай навуковай работы, Вынікам яе з'явілася кандыдацкая дысертацыя па пытаннях партыйнага будаўніцтва, якую абараніў на Вучоным савеце БДУ. Яна прысвечана дзейнасці КПБ па арганізацыйна-палітычнаму ўмаца-

ванню пярвічных партарганізацый, павышэнню іх ролі і значэння ў палітычнай і арганізацыйнай рабоце КПБ, накіраванай на аднаўленне і далейшае развіццё народнай гаспадаркі рэспублікі ў 1946—1950 гадах.

1972 год будзе годам далейшай навуковай, вучэбна-выхаваўчай і прапагандысцкай работы. Разам з выкладчыцкімі кафедрамі гісторыі КПСС і навуковага камунізму буду працягваць работу над калектыўнай працай «Нарысы гісторыі Гомельскай партыйнай арганізацыі». Прадстаіць таксама вялікая прапагандысцкая работа, перш за ўсё ў сувязі з святкаваннем 50-годдзя СССР.

В. МАТУСЕВІЧ,
в. а. дацэнта кафедры
гісторыі КПСС і навуковага
камунізму, кандыдат
гістарычных навук.

ЗАЎСЁДЫ Ў ПОШУКУ

Сёння мы хочам пазнаёміць чытачоў з студэнтам другога курса фізічнага факультэта Аляксандрам Краўчанкам і майстрам вытворчага навучання гэтага факультэта, студэнтам-язычнікам БПЧТУ Міхаілам Калеснікам.

У іх аднолькавая біяграфія: школа, армія, ВНУ. Яшчэ будучы вучнямі 8—9 класаў, яны сумеснымі намаганнямі канструявалі і ператваралі ў макеты, мадэлі, прыборы, стэндзі многія складаныя радыёэлектронныя сістэмы, якія неаднаразова экспанаваліся на рэспубліканскіх выстаўках і на ВДНГ. Заняты ў гуртах тэхнічнай творчасці прывялі ім любоў да стварэння новага, захапленне пастаяннаю пошуку, працавітасць і кемлівасць.

Усё гэта вельмі спатрэбілася Аляксандру і Міхаілу ў арміі, куды яны прыйшлі ўжо сталымі радыёспецыялістамі. Абодва яны мюць многа падзяк камандаванню за бездакорную службу, забяспечвалі выкананне пастаўленых перад ім задач у самых цяжкіх умовах. У часіны, дзе служылі салдатамі-самалётчыкамі да гэтага часу з удзячнасцю ўспамінаюць іх залатыя рукі, ставяць у прыклад малым салдатам.

Закончана ваенная служба. А. Краўчанка і М. Калеснік

прыходзяць у Гомельскі ўніверсітэт, дзе ў якасці супрацоўнікаў лабараторый фізічнага факультэта выконваюць новыя лабараторныя работы, канструююць і вырабляюць складаныя радыёсістэмы, актыўна ўключваюцца ў грамадскае жыццё калектыву. Натуральным з'яўляецца і той факт, што ў 1970 годзе, нягледзячы на вялікі перапынак у вучобе, яны сталі студэнтамі, ды яшчэ якімі!

Паспяхова спалучаючы вучобу з работай у лабараторыях факультэта, Аляксандр і Міхаіл многыя зрабілі ў перыяд пераходу нашага калектыву на новыя вучэбныя праграмы і планы. Дзякуючы іх старанням лабараторыя спектральнага аналізу была своечасова падрыхтавана да пачатку гэтага навуковага года. Напрыклад, у ёй быў праведзены якасны рамоні падлогі, пастаўлена некалькі новых унікальных работ па атамнай фізіцы. Сама на працягу больш чым двух месяцаў амаль не выходзіў з лабараторыі, але дабіўся свайго: прыбіўшы са значнымі дэфектамі электронны мікраскоп для працы. У гэты ж час Міхаіл зрабіў рамоні спектрафотометра, запусціў лабараторныя работы па вывучэнню ўласцівасцей лазера, інтэрферометра Фабры-Пэро і інш.

Работы пастаянна імкнуцца да ведаў. А. Краўчанка ўжо на першым курсе выканаў студэнцкую навуковую работу, у якой даследаваў мала вывучанае пакуль пытанне, за якую адзін з перакурнікаў стаў дыпламантам ўніверсітэта агляду-конкурсу студэнцкіх навуковых работ, прысвечанага XXIV з'езду КПСС.

Камсамольцаў А. Краўчанку і М. Калеснікова пастаянна бачыць у акружэнні студэнтаў: іх эрудыцыі, умению працаваць, таварыскасці можна пазнаць з любоў выслухаць. А налі ўлічыць, што Сама і Міша — работні вучэбны, уважлівы, заўсёды гатовы прыйсці на дапамогу таварышам, то стане зразумелым, чаму іх так паважаюць на факультэце.

...Аляксандр Краўчанка і Міхаіл Калеснік выбралі свой шлях у жыцці і настолькі імкнуцца да дасягнення пастаўленай мэты. Хочацца ад усёй душы пажадаць ім: работні, будучы заўсёды такімі скромнымі, любячымі сваю справу людзьмі! Пспехаў вам на цяжкім, але цікавым шляху даследавання!

А. СІНОК,
І. ЭСМАНТОВІЧ,
члены камітэта камсамола
ўніверсітэта.

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, СЕСІЯ!

УПЭЎНЕННЫ АДКАЗЫ

У разгары залікова сесія ў студэнтаў другога курса біялага-глебавага факультэта. Скажу адразу, што яна складаная для нас.

На працягу першага семестра мы вывучалі тэарэтычны курс анатоміі чалавека. Ён — вялікі, і тым не менш залік па гэтай дысцыпліне прайшоў для нас паспяхова. З першай спробы здалі ўсе. Добрае веданне праграмы матэрыялу паказалі Аляксандр Ярышын, Фёдар Ізмайлаў, Павел Уласаў, Галіна Капеецкая і Тамара Карповіч. Не менш складанасцю

адрозніваўся ад анатоміі і залік па фізіцы. На працягу семестра мы выканалі дзевяць кантрольных работ. Па іх тэматыцы праходзіў і залік. Адным з першых выканалі вучэбны план Людміла Дударова, Аляксандр Кіепа і Валерый Стральчанка.

Залік па фізіцы прынес некалькі непрыемнасці Галіне Нечыпарніка і Наталлі Журавой. Дзяўчаты не ўкла дліся ў тэрміны выканання работ, але і для іх гэтая прыступка цяпер — пройдзены этап.

Наша група надрэна пачала сваю трацію ўніверсітэцкую сесію. Мы прыкладзем усе намаганні, каб закончыць яе паспяхова.

З. ЛЯПЕНКА,
студэнтка 2 курса
біялага-глебавага
факультэта.

Гэты здымак зроблен на заліку па гісторыі СССР. Спакойна, абгрунтавана адказвае выдатнік вучобы, студэнт трэцяга курса гісторыка-філалагічнага факультэта Вячаслаў Чымірка. І на гэты раз дацэнт Іван Апанасавіч Ільіных з задавальненнем зрабіў чарговы запіс у яго заліковай кніжцы.

ПАЧАТАК РАДУЕ

Даўно вядома ісціна, як працуеш у семестры, такія вынікі і на экзаменацыйнай сесіі. Сведчаннем таму і залік па матэматычнаму аналізу, які здавалі першакурснікі фізічнага факультэта з групы Ф-15.

— Многія студэнты працавалі добрасумленна на працягу ўсяго семестра, — расказвае выкладчыца кафедры матэматычнага аналізу Святлана Іванаўна Буракоўская. Яны заўсёды акуратна наведвалі лекцыі, старанна кан-

спектавалі матэрыял, вызначаліся на практычных занятках сваімі глыбокімі адказамі, актыўнасцю. Гэта перш за ўсё стараста групы Я. Фірэз, камсорг А. Казловіч. Прыемна, што актыўнасць задавалі тон у вучобе, паказвалі прыклад сваім таварышам.

І як вынік стараннай вучобы на працягу семестра Святлана Іванаўна з задавальненнем паставіла аўтаматычны залік, акрамя Я. Фі-

рэра і А. Казловіча, яшчэ пецырым студэнтам. Гэта Е. Каралькова, А. Маслаў, І. Астроў, А. Сегень, Г. Панамарэнка. Многія з іх таксама не толькі добра вучацца, але і знаходзяць час для актыўнай грамадскай работы.

Сесія толькі пачалася, і вельмі прыемна, што ўжо першыя вынікі радуць. Яны сведчаць аб тым, што студэнты групы Ф-15 паспяхова здадуць усю экзаменацыйную сесію.

Наш кар.

З ДАПАМОГАЙ КУРАТАРА

Мы — першакурснікі, Будучыя геологі. Многія з нас пасля доўгага перапынку ў вучобе прыйшлі ва ўніверсітэцкія аўдыторыі. Да іх ліку адносяцца былыя воіны А. Грышын, А. Карзанаў і А. Старойтаў.

Першая экзаменацыйная сесія паказвае, што рэбяты сур'езна рыхтаваліся да яе прыходу. Своечасова здалі ўсе залікі В. Раманенка, Л. Фадзеева, Т. Гудкова і іншыя.

Многа ўвагі паспяховаці групы ўдзяляюць камсамольскай і прафсаюзнай арганізацыі і наш куратар Сцяпан Пыльпавіч Ажгірэй. Ён многа гутарыць з намі, цікавіцца, што нам перашкаджае ў занятках, дапамагае парадамі.

І. ХАВУЛІН,
прафрор 12 групы геалагічнага факультэта.

КАБ БЫЛО НЕ ГОРШ

Сесія — правёрка ведаў, атрыманых за семестр. Аб гэтым штодня памятаюць студэнты нашага факультэта. Сведчаннем таму іх сур'езныя адносіны да вучобы. Юнакі і дзяўчаты актыўна ўдзельнічаюць у правядзенні семінарскіх заняткаў, якасна і ў тэрмін выконваюць заданні выкладчыкаў. Многія з нас займаюцца ў літаратурным і лінгвістычным гуртках. Як заўсёды, прыклад добрасумленных адносін да вучобы паказваюць нашы выдатнікі А. Лапкевіч, В. Сычоў, П. Раманенка, Л. Мікітчэнка, В. Коваль, Т. Левіна і іншыя рэбяты. Вучоба не перашкаджае ім актыўна ўдзельнічаць у грамадскім жыцці факультэта і ўніверсітэта.

За кароткі тэрмін добра зарэкамендавалі сябе і першакурснікі. Хочацца верыць, што першую сесію ў сваім студэнцкім жыцці яны здадуць паспяхова. Сярод іх нам хочацца адзначыць В. Маляўка, Л. Булузжанкаву, Г. Матухіна.

Студэнты трэцяга курса беларускага аддзялення ў гэтым семестры выканалі курсавыя работы па літаратуры. І выканалі надрэна. Аб гэтым красамойна сведчаць лічы — было напісана 49 работ, і толькі пяць з іх адценны здавальняючымі адзнакамі. Вышэйшы бал заслужылі Т. Петух, Л. Курпрыячык, Л. Бадалей, Л. Злобіна,

Л. Гашко, Р. Зуева, Л. Ціханова і Л. Безбабіч.

Усё гэта радуе нас, але нельга не расказаць аб тых, хто забывае пра асноўны студэнцкі абавязак — добрую вучобу. На жаль, і недобра сумленныя таварышы ёсць сярод нас.

Трывожнае становішча ў некаторых студэнтаў трэцяга курса, у прыватнасці з вывучэннем замежнай мовы. Спытаеце чаму? В. Дарашэвіч, В. Янчук не часта прыходзілі на заняткі, не папаўнялі свой слоўнічак, запас, не многа ўвагі ўдзялялі пазашкольнаму чытанню мастацкай літаратуры і газет, Паводзіны В. Дарашэвіча і В. Янчук разбіраліся на пасяджэнні акадэмічнай камісіі камсамольскага бюро факультэта. Яны строга папярэджаны. Але скажам ічыра, што такіх здарэнняў на гісторыка-філалагічным факультэце няма.

У мінулым навучным годзе мы занялі першае месца па паспяховасці ва ўніверсітэце. Гэты рубж мы імкнемся замацаваць за сабою. Спадзяемся, што нашы намаганні ў вучобе дадуць вынікі не горшыя, чым у 1970—1971 навучным годзе.

У. ШЫРОКІ,
Г. ФІЛПАВА,
Л. ДЗЕМЯНЦЕН,
студэнты 3 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Восень 1970 года. З многіх краін Еўропы ў французскую сталіцу на чэмпіянат кантыненту па лёгкай атлетыцы з'ехаліся юніёры. Парыжскія аматары каралевы спорту бачылі многіх зорак сусветнай лёгкай атлетыкі, увогуле да слаўтасцей ім не прывыкаць. І, тым не менш, усё дні спарціўцаў на «Каломбе» бурлілі страсцай.

...Страсці на старым стадыёне напаліліся. Хутжаногі Перы ў бегу на 400 метраў з бар'ерамі

ўклініўся паміж двума рускімі Ого, гэта ўжо прадвяснічала бар'ераў у эстафеце 4×400 метраў.

Трыбуны лічылі мінулы да стэрта. Гледачы на імгненне прыціхлі, — успамінае Жэнія. — Суж ішчаўчок стартаванага песталета зноў узніў іх з месца. На першым этапе ад нашай каманды бег Н. Каряжукіна. Ён выканаў устаноўку трэнераў — не адпусціць ад сябе сапернікаў. Каряжукіна другім перадаў эстафету. Рвануўся ўперад.

яны з гду

КРОКІ ДА МАРЫ

Здаду метраў 75 — 80, і... усё цела сціснулася ад болю, на імгненне ў вачах пацімнела. Рашэнне прыйшло ў доль секунды — бегчы, бегчы ў што б там ні стала...

Тэмпераментныя французы, убачыўшы, што ў бегуна ў чырвонай майцы нешта здарылася, закрычалі яшчэ мацней.

— Этап я закончыў чвэрцьтым. Да правага бядра нельга было дакрануцца, надарваў прыводзячыя мышцы. Таварышы па камандзе, дзякуй ім, Стукалаў і Кочар ліхвідалі разрыў.

А праз дваццаць мінут на «Каломбе» зноў загучалі фанфары, і па фінішную напалі ўгору нашы сілы, суправаджаемы велічай мелодыйнай саваціна гімна.

З ДВАПЫМ ПАЧУЦЦЕМ пандаў Парыж малоды гамельчанін: Жэнія вяртаўся на Радзіму з надрэным багажом — залатым медалем за эстафету і бронзавым за

бар'еры бег. Гэта радавала, але да радасці прымешваўся нільчы боль у бядры — кожны крок даваўся з цяжкасцю. Траўма азмрочвала поспех.

— З нерадаснымі думкамі давялося заканчваць сезон, — расказвае Гаўрыленка. — На парозе перададзімійскага сезона лядзіне адарвала многа часу.

Наступіў 1971 год. Не абяцаў ён лёгкага жыцця студэнту трэцяга курса факультэта фізічнага выхавання: ледцы, залік, экзамены, трэніроўкі, трэніроўкі...

— Да вясны ўдалося падлячыцца, — таворыць Гаўрыленка. — З влікімі планами і надзеямі выходзіў на першыя старты, адчуваў, што паступова прыходзіць добрая форма.

Гэта было так. На першынест-вэйшійшых навуцальных устаноў Беларусі Гаўрыленка вылірвае фінальны забег на 400 метраў з бар'ерамі — 50,3. Наступны этап — Пятага

спартаніда народаў СССР. Толькі ветэран Вячаслаў Скамарохаў аперадзіў беларускага бар'ерста, але невдама, як бы скончыліся бар'ераў, каб не было ў гамельчаніна збоў у спрэдыне дыстанцыі. Новы рэкорд Беларускай ССР (50,2) і сярэбраны медаль былі ўзнагародзілі Яўгену за гэты бег. Але масквічы яшчэ раз ападарвалі яму.

У эстафеце 4×400 метраў да апошняга этапа беларускія бегуны прыйшлі пятымі. Гаўрыленка прыняў эстафету ад Аляксандра Кошківа. Метрах у дваццаці наперадзе несліся да фініша расійскі, масквіч, украінец і лентінградзец. За апошнім даве каманды белгі Насенка і Стукалаў. Той, хто сачыў за спартанідамі стартамі, памятае бег гомельскага студэнта — да спрэдыны этапа Насенка і пастаянны сапернік апошніх год Дзмітрый Стукалаў засталіся заду, а беларускі кварэт пасля фінішу быў узна-

ЗАГАДЧЫК СТАЛОВАЙ

Ежа на мой погляд, адгрывае не апошнюю ролю ў нашым вучэнні і працы, дарэгі сябры.

Вы можаце сказаць, аб чым гаворыць загадчыку сталовай, якая існуе трэці месяц? Я з вамі тут не згодзен — многім памятным будзе для нашага маладога калектыву першы год дзевятай пяцігодкі. Кожны з нас у ім прайшоў на новае месца ў рабоце, і не на абы якое — універсітэцкая сталова па сваіх умовах і абсталяванні з'яўляецца адной з лепшых на Гомельшчыне. І ўжо гэта абавязвае нас працаваць так, каб змяніць страх іх асарытэнтам не працаваць бадзёры настрой нашых кліентаў.

Што зроблена за прайшоўшы час? Працуюць дзве залы сталовай, кулінарны магазін, чатыры буфеты, мандатарскі цэх забяспечвае сваімі вырабамі запітанні наведвальнікаў. Але ў нас ёсць і невырашаныя пытанні — неўкамплектаванне штату, што перааказвае адкрыццю трэцяй залы.

А цяпер аб тым, што чкае вас у 1972 годзе. У студзені плануецца адкрыццё трэцяй залы. Гэта дасць магчымасць паскорыць абслугованне. У айнакнай зале будзе арганізавана дыетычнае харчаванне. Павялічыцца і колькасць абсталявання ў нашых цэхах. У Новым годзе пашырыцца асарытэнт мясных, рыбных, гароднінних і беларускіх нацыянальных страў Паспытаеце вы і нашы фірменныя вырабы. У сталовай уводзіцца харчаванне па аб'яўленых.

Спадыняю, што ўсе гэтыя мерапрыемствы будуць ажыццэлены.

Г. ЛОГІНАУ,
загадчык сталовай № 40.

А. Р. КІНЗІКЕЕВУ—50 ГОД

Кінзікеевым напісана больш 60 апублікаваных навуковых і 30 рукапісных работ. Асноўныя яго навуковыя працы прысвечаны праблемам нафтааснасі карбанатных калектараў, даследаванню фарміравання прамысловых скапленняў вуглядаародаў, распрацоўцы і ўдасканаленню метадаў пошукаў і разведкі гэтага каштоўнейшага карыснага выкапня, абгрунтаванню колькасных крытэрыяў перспектывнасці на нафту зямель і яе ўчасткаў, ацэнцы прагнозных запасаў нафты, праблемам аховы недр, эфектыўнага ўскрыцця, апрабавання і асваення свідравін у карбанатным разрэзе і г. д.

У выніку гэтых даследаванняў развіты прыцыпы рытмастраціграфіі і ўдасканалены рытмастраціграфічны метады расчлення і карэляцыі разрэзаў, упершыню зроблена дэталёвае расчленне і складзена схема індэксацыі пластоў усёга палеозоя Татары і Башкіры, якія могуць быць выкарыстаны ў Урала-Паволжы і ва ўсёй Рускай платформе; абгрунтавана наяўнасць чаргавання ў карбанатным палеозое пластоў-калектараў і некалектараў, даказана высокая перспектывнасць на нафту самілука-бурэцкага, варонежскага, яўланаўскага, ліпенскага, задонскага, ялецкага, лебядзінскага і дан-

коўскага гарызонтаў дэвоза, заволжскіх пластоў, алексінскага, окска-серпухоўскага, кашырскага і іншых гарызонтаў карбона.

Па рэкамендацыях, выкладзеных у адпаведных спраздачках, адкрыта ў цэлым больш 30 нафтавых залежаў і месцанараджэнняў.

На аснове пералічаных вы-

шэй даследаванняў, упершыню была дадзена ацэнка перспектывнасці і прагнозных запасаў нафты Татарскай АССР і абгрунтаваны сумесна з Б. З. Фатахамым перспектывы развіцця нафтавай прамысловасці Татары на перыяд з 1963 па 1970 гады, даказана і ў 1970 годзе практычна пацверджана магчымасць дасягнення 100 мільёнаў тон нафты ў Татарскай АССР; праведзена даследаванне прыцыповай схемы развіцця нафтавай прамысловасці Беларусі, дадзены рэкамендацыі па павышэнню эфектывнасці пошукаў, разведкі і распрацоўкі нафтавых месцанараджэнняў Беларусі.

Вялікую навуковую і педагогічную дзейнасць А. Р. Кінзікееву плённа спадучае з грамадскай работай. Ён з'яўляецца членам партыйнага камітэта ўніверсітэта, членам Чыгуначнага РК КПБ, выступае перад на сельніцтвам горада і вобласці з лекцыямі і дакладамі.

Дарэгі Ахціям Рахматулавіч! Мы ад усяго сэрца віншваем Вас з наўвекавым юбілеем і жадаем Вам добрага здароўя, далейшых творчых поспехаў і поспехаў па выхаванню маладых спецыялістаў-геолагаў!

В. ГЕРАСІМАУ,
загадчык кафедры інжынернай геалогіі і гідргеалогіі,
прафесар.

СЛУХАЧКА ПАДРЫХОУЧАГА АДДЗЯЛЕННЯ

Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт. Паступленне на падрыхтоўчыя курсы пры ім было, бадай, самай значнай падзеяй у малым жыцці ў 1971 годзе. Да ўніверсітэта я працавала сакратаром камітэта камсамола Бабруйскай швейнай фабрыкі імя Ф. Э. Дзяржынскага. Гэта цікавая і несплошная работа і падказала мне дарогу да будучай спецыяльнасці педагога.

Планы на 1972 год? Мэта адна — паспяхова вучыцца, з добрымі вынікамі закончыць падрыхтоўчае аддзяленне і першага верасня ўвайсці ў аўдыторыю студэнткі першага курса гісторыя-філалагічнага факультэта.

Л. ІЗМЕСЦЕВА.

ЛЕПШ, ЧЫМ У МІНУЛЫМ

ВЯЛІКУЮ РОЛЮ ў ідэалагічным выхаванні моладзі адгрывае рэгулярнае чытанне маладзёжных выданняў перыядычнага друку. Таму камітэт камсамола прыняў рашэнне кожнаму студэнту падпісацца не менш, чым на адно выданне перыядычнага друку. Найбольш якасна і своечасова праявілі падпіску кампанія камсамольскай арганізацыі біялагічнага факультэта (сакратар камсамольскага бюро Я. Ільчэнка), механіка-матэматычнага факультэта (сакратар камсамольскага бюро В. Круж), эканамічнага факультэта (сакратар камсамольскага бюро А. Сасноў). Гэтыя арганізацыі не толькі выканалі план падпіскі, але значна перавыканалі. А ме-

ханіка-матэматычны факультэт амаль у 2 разы перавыканаў план падпіскі на газету «Гомельскі ўніверсітэт».

Але яшчэ не на ўсіх факультэтах так добра абстаіць справа. У першую чаргу гэта адносіцца да студэнтаў факультэта Фізікававання (сакратар камсамольскага бюро В. Сехін), якія нават не выканалі план падпіскі на газету «Фізікультурнік Беларуска» (52 экзэмпляры), што паданула за сабой невыкананне плана падпіскі на «Фізікультурнік Беларуска» ў цэлым па ўніверсітэце. Слаба прайшла падпісная кампанія ў

камсамольскай арганізацыі фізічнага факультэта і геалогічнага факультэта. Гэта сведчыць пра тое, што адказныя за падпіску камсамольскіх бюро не звярнулі належнай увагі на гэта пытанне.

Камсамольскай арганізацыі аформлена падпіска на 3.252 экзэмпляры газет і часопісаў, што перавысіла падпіску 1971 года больш, чым на 300 экзэмпляраў.

Хочацца аздачыць узросшую цікавасць студэнтаў да газет і часопісаў «Гомельскі ўніверсітэт». План падпіскі студэнтамі пера-

выканан на 200 экзэмпляраў. Але чамусьці газета «Гомельскі ўніверсітэт» страціла папулярнасць сярод выкладнікаў і супрацоўнікаў ўніверсітэта. Пры плане 245 экзэмпляраў супрацоўнікамі і выкладчыкамі ўніверсітэта вылісана толькі 19, з іх кафедра філасофіі — 6 экзэмпляраў, кафедра палітэканоміі — 13 экзэмпляраў.

Як быць у курсе ўсіх падзей ўніверсітэта астамім выкладчыкам і супрацоўнікам?

Я. БАБІЧАУ,
намеснік сакратара камітэта камсамола.

гароджан бронзавымі медалямі. Два спартыўныя трафелі. Аб такім выступленні марыць кожны спартсмен, але ўпершыню быў еўрапейскі чэмпіянат легкаатлетаў.

— У Хельсінкі Стужалаў узяў рэванш, — успамінае Жэня. — Праўда, у папярэдніх збеггах і ў паўфінале я быў першым, даўраўшы свой маскоўскі вынік. У фінале разлічваю на трэцяе месца, але фінішываў горш, чым чкаю, 50,5 хвіліна толькі на пяце месца.

Не зусім удалае выступленне ў фіналі сталіцы падштурхнула бар'ерыста. Ён адчуваў, што знаходзіцца ў добрай форме, здольны на больш высокія секунды. Патрэбен быў вялікі старт для правярні. Такім стаў матч СССР — ГДР — Польшча. Гамільчанін бег за савецкую каманду ў стафэце 4×400 метраў. На другім этапе ён паказваў 46,1. Гэта пацвердзіла пацудзе, надало ўпэўненасць у сваіх магчымасцях.

цы будучай алімпіяды былі для Гаўрыленкі перадапошнім ў напружаным сезоне 1971 года. Яны з'явіліся добрай правярнай падрыхтоўкі бегуна, Яўгенія палепшыў свой асабісты рэкорд, даўшы яго ў фінальным збегу да 49,4 секунды.

У Мюнхене ўзору семдзесят першага савецкі спартсмен стаў пераможцам, перамог ён і ў Мемарыяле братоў Знаменскіх, у адсутнасць асноўных навукуртаў В. Скамарохава і Д. Стужалава.

— Цяжка было на беговай дарожцы, але не менш цяжкія моманты чкавалі на ўніверсітэце, — прызнаецца Гаўрыленка. — Трэба было разлічвацца з хвастамі за трэці курс, за веснавую сесію. Цяпер гэта зладу.

Слапоўна, немнагаглоўна расказвае малады спартсмен пра сваіх таварышаў па вучобе і спорту, пра трэнера, выступленні на беговай дарожцы. Мы гутарым аб мінулым, аб яшчэ не забытых уражаннях адляходзячага года. Выпадкова даведваюся, што па выніках сезона Яўгену прысвоена званне майстра спорту міжнароднага класа.

— Не было гэтага поспеху, калі б восьмю год назад аднакашнік Жэня Наважонцаў не зацягнуў мяне на трэніроўку і не пазнаёміў са свайм трэнерам Раманам Рыгоравічам Розенбергам. — з удзячнасцю гаворыць пра іх Гаўрыленка. У маленькай зале Палаца культуры завода «Гомельшмаш» пачаўся мой шлах у спорт.

НАСТАЎНІК Яўгена сам быў надзвычайным спрынгэрам, і бегу на кароткіх дыстанцыях ён пачаў навуцаць зваўчыка, а неўзабаве вырашыў, што росламу школьніку да таару будучы бар'ерныя дыстанцыі.

За пяць год Гаўрыленка прайшоў шлах ад навічка да майстра спорту. Быў чэмпіёнам Усесаюзнай спартыяды школьнікаў у бегу на 400 метраў і 110 метраў з бар'ерамі.

— Але, відавочна, маё прызванне — 400 метраў з бар'ерамі, — гаворыць спартсмен, — вызначыць яго даламог Раман Рыгоравіч. Многае ён значыць для мяне ў жыцці — трэнер, добры дарадчык, старэйшы таварыш. Раман Рыгоравіч сочыць за маймі вучобай, цікавіцца, як і дзе праводжу вольны

час, што чытаю. Мне цяжка назваць тое, што ўходзіць з-пад увагі майго настаўніка.

Так гаворыць спартсмен пра чалавека, які даў яму пуцёчку ў вялікі спорт. Але ж не з меншай павагай адгукваецца трэнер пра свайго вяхаванца:

— Жэня — працаўнік, сумленны, засяроджаны, упарты і настойлівы. Не сакрат жа, што спорт аднімае ў яго вельмі многа часу, але гэта не адбавляецца на вучобе (у школе, ён вучыўся без троек). Не адстае ён і зараз. Яўген у свае 20 з невялікім год вядомы ў нашай краіне, але поспехі не змяняша яго сціпласць, і, упэўнены, будучы перамогай не ўскруцаць яму галаву.

МЫ ЧАСТА пытаем, у чым сакрат поспеху чалавека ў навуцы, працы, спорце, што духа яго да мэты, хто вядзе яго да поспеху, які ты сам на дарозе да сваёй мары. Па-рознаму адказваюць людзі. І ў гэтых двух вызваннях — спартсмена і яго настаўніка — гучыць, па-мойму, адказ на пытанне.

1972 год на парозе нашага жыцця. Напружаным, цікавым і цяжкім быў яго папярэднік для Я. Гаўрыленкі.

Год жыцця чалавека. Многа гэта ці мала?

— Перадалімпійскі сезон вывёў гомельскага студэнта на трэцяе месца ў Еўропе. Аб такіх выніках маравя многія спартсмены. Іншая думка ў маладога спартсмена — ён лічыць, што яго шлах да спартыўных выршань толькі пачынаецца.

— Алімпійскі год — адказны перыяд для кожнага савецкага спартсмена, — дзеліцца сваімі думкамі Яўген, — будзе многа клопатаў і ў мяне. Галоўны з іх — добра падрыхтавацца да сезона і заваяваць права выступаць за зборную каманду Савецкага Саюза ў Мюнхене.

У памяці кожнага савецкага чалавека працаўнік семдзесят першы паіне аб сябе добры след. Будзе яго чым успомніць і Яўгену: здарэньні залікамі і экзамэнамі, пераможнымі стартамі і рэкордамі, надзеямі і сумненнямі, крокам да сваёй мэты...

Р. ПІНСКІ.

ПАЭТЫЧНАЯ
СТАРОНКА
ЛІТАВ'ЯДНАННЯ

«КРЫНІЧКА»

Іван КУПЦОУ

студэнт 5 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

Як жа хочацца жыць,
Калі сад зацвітае.
І тварыць, і тварыць.
Пакуль сілы хапае,
Як жа хочацца жыць,
Калі сэрца кахае,
Калі ў самай душы
Яно песні спявае,
Як жа хочацца жыць,
Дзе краіна такая.

Табе першым у сваім
Я прызнаўся кахання,
Каб лягчы нам дваім
Было жыць у расстанні.
І каб знала ты, як
Я цябе паважаю,
І не проста, не так,
А ўсім сэрцам кахаю.
Я кажу гэта ўсім,
І табе пры расстанні,
Хоць аб першым сваім,
Але шчырым каханням.

Міхась БАШЛАКОУ

студэнт 4 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

БУСЕЛ

Буслом царушым
назваюць
З мянушкамі ўсе мы раслі
Вясной у Церуху
Калі прылятаць буслы.
Надб'еці насіў я са студні
Паўночнае вядры дамоў
І выраслі рукі нячужна
Даўгія, як крылы буслоў,
Даўно сваю вясну пакінуў.
А кічка мая ўсё жыве,
Здаецца, што кілкат бусліны
Мяне, нібы брата, заве.

КАРАБЕЙНІКІ

Урытак з паэмы
М. А. Някрасава

Поўна скрыпка берасцяная
Есць паркалі і парча,
Пашкадуў, мая каханая,
Маладзецкага пляча
У збавіну прыйдзі высокую
Там да ночы правяду,
А ўбачу чарнавокую —
Усе тавары раскладу.
Мне тавары не дармовыя
Не тартуйся, не спускай
Вушы мілья пушчавыя
Лепш да мілага садзіся.
Вось і ўпала ноч туманная,
Зачакаўся маладзец.
Ціха, йдзе — прыйшла
жаданая,
Прадае тавар купец.
Каця доўга ўсё тартуецца,
Баючыся перадаць,
Хлапец з дзеўчынай
цалуецца,
Просіць цэны набаўляць.
Як ён зладзіў з чарнавокаю,
Знае толькі небакрыя,
Збавіны, устань высокая,
Тайну свята захавай.

Сямён ШЫКУН,

студэнт 1 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

Распагодзіла раніцай,
Ружавеюць даліны,
Сонца — жараны драцін
Ахалоў у каліне,
Вераб'і ды вароны
Залітаюць на поле,

Алесь ЛОЗКА,

студэнт 2 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

ПАЛЯШУЧКА

Расчыліў вясною дзверы
Першай песні салаўя.
Пасяліў цябе ў сэрцы,
Каб была заўжды мая,
У вясёлкавым святле,
Каб цяло май Палесе,
Каб знайшоў я між
пралесак

Вочы ясныя твае,
Каб адчуў я водар лета,
Мігаценне ранніх рос...
Ты мал лясная вясёлка,
Ты мой сні-сні лёс.

Сяргей ЗЛОТНІКАЎ,

студэнт 1 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

КОМИССАРЫ

Они не богатырского
сложенья,
Не броски, такие же, как мы,
Без усталы иудиче в
сраженье
За души человечьи и умы.
В грязи окопной, в
орудийном чаде,
Едва лишь обозначится
просвет,
Их слушают мои однопольчане
В кружок собравшись, словно
на совет.
Слова простые. Может в том
их сила?
...Бросают в дрожь и через
многое лет:
— Поймите ,хлопцы, велика
Россия,
Но отступать для нас дороги
нет.

Слова каніе!
Все позы меркли
(Пусть мне простят поэты—
это так),
В бой поднимали и вели в
бессмертье
Дорогами решительных атак.

Аляксандр КРАЧОЎСКИ

студэнт 1 курса эканамічнага
факультэта

Сыграй мне што-нібудзь,
дзюдж,
Сыграй мне што-нібудзь,
Шолена,
Пусть звуков яростная пена

Ценем туляцца сонна
Да дароці таполі,
Хутка стукнуць марозы,
Белы снег заструменіць...
І на ўзгорку барозы
Мне здадучца мяцеллю.

Аляксандр ДУБРОЎСКИ,

студэнт 2 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта

Не заві мяне, чуеш, не
трэба,
Не прыйду да тваіх я акон,
Бо ўсе зоркі з асеняга неба
Твой прысаюў падстрыжаны
клён.

А мне неба без зорак —
пустэча,
А ў цябе, што размова, то
клён
Дык навошта ж нам гэта
сустрэча,
Калі зноў паміж нас стане ён?
Я прыйду лепш у азіяноў
заміць,

Калі клён твой засне назіму,
Прынясу табе зорак
напаміць,
Што давераны мне аднаму.

ДОЖДЖ

Што дзече тут сказаць?
Не шануе...
Готы дождж надакучлівы
зноў
цалуе

Ціха кроплямі твар
зноў
цалуе
І пра нашу грызвоніць
Любоў.
Аддзіла яна
Ох, вельмі рана
Мы памылак зрабілі так
шмат...

Ды сакрэты ўсе нашы
старанна

Шчы й цяпер беражэ
Стары сад,
Ён застаўся
Нам верны адзіны,
Ну а дождж,
Што прайшоў толькі раз?
Быў нам сябрам
Хіба з паўхвіліны,
Потым усім
Выстаўляў
Налаказ...

Ларыса ШЧАГРЭНАВА,

студэнтка 2 курса біялага-
глевавага факультэта

Ты печаль, моя печаль,
Волосы развесив,
По серебряным плечам
Почему не встретишь
Или так наскучил я
В этой дальней дали,
Иль дорога не легка,
Да не едут сани?
Ты не лги себе, не лги,
Что не любишь вовсе,
Что глуха теперь к любви,
Даже в эту осень.
Ты печаль моя, печаль,
Волосы развесив,
Почему моя печаль,
Ты меня не встретишь?

СЕКСТЭТ.

Малюнак Аляксандра Якаў-
лева, студэнта 5 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта.

Окаты с головы до ног,
И облакают, и встряхнет,
Пусть сердце трепетно замрёт
И остановится на миг,
Как с уст срывающийся
крик...

А звуков красочный венок
Покорно ляжет вдруг у ног
И... вновь кипит, бурлит
поток!
Сыграй мне что-нибудь,
дзюдж.

Святаслаў КРУПЕНЬКА,

студэнт 2 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта.

3 Напіваецца зямля цёплым
водарам.
Закружыцца палі карагодамі.
Напіваецца зямля зранку
росамі —
Закружыліся дубы
з бярозамі.
Напіваюся я тымі вусягамі,
Валасамі мяккімі, русымі.
Вечарніца таемна мігае —
Галава пайшла кругам —
кахаю.

Прагрымела,

пратарарахала
Рабынай ноччу лета,
На стаяці ціхай «Спасава»
У вясень бяру білеты,
Цягнік мой «лета бабіна»,
А на прыпынку «Верасень»

Куплю румяныя яблыкі,
Каб дзей у ішчасце
верылася.
Семнаццаць вёрст у праехаў,
Павук павучыню прывозіць,
Сонцам, дажджом, снегам
Мяне на зямлі носіць.

Таня ХОРЫК

вучаніца 8 класа СШ № 27
г. Гомеля

ВОСЕНЬ

Восень надыйшла,
Лужы на двары,
Лісце злітаецца,
Нібы ліхтары,
Нібы карагод
Кружацца ляны.
Дрэвы пажуцелі,
Чуюць пах зімы,
Па радзі халоднай
Хвалі ўсё бегучы.
Дрэвы хоць дрыжаць,
Сны перажывуць.

БЕЛАРУСЬ

Дарагая мая Беларусь!
Тваё сонца і неба над намі.
Я заўсёды табой ганаруся,
Хлебам-соллю тваім і рукамі,
Я люблю твае нівы, лясны,
Твае вёскі, крыжыцы і рэкі.
Твае позы, у палях каласы
Я з табой, як і неба, навекі.

БИЕННЕ СЭРЦА ПАЭТА

Лёс у кніг Роберта Раж-
дзественскага зайздросні: не
паспеець яны апынуцца на
кніжных паліцах магазінаў,
як адразу ж знікаюць. Зда-
рылася гэта і з апошнім
зборнікам яго вершаў «Радар
сэрца». Застаецца толькі па-
шкадаваць, што выйшаў ён
занадта малым тыражом.
Адкрываецца зборнік невя-
лікім, але патрэбным уступ-
ным артыкулам А. Бачарова
пра жыццё і творчасць паэта.

У зборнік «Радар сэрца»
увайшла паэма «Реквіем»,
якую можна лічыць класіч-
най у самым высокім разу-
менні гэтага слова. Яна пры-
светана «паміці нашых баць-
коў і старэйшых братоў, памі-
ці вечна маладых салдат і
афіцэраў Савецкай Арміі,
якія загінулі на франтах Вя-
лікай Айчынай вайны».

Тэма падзвігу гучыць у ёй
па-наватарску своеасабліва.

Ад імя свайго пакалення паэт
прысягае на вернасць справе
рэвалюцый, справе пабудовы
камунізму:

Именем солнца,
Именем Родины
Именем жизни
клятыу даём.

Именем жизни
клянёмся
Павшим героям:
То, что отны не допели. —
Мы допоём!
То, что отны
не построили. —
Мы построим!

Цікавы і арыгінальны па
свайей задумцы верш «Кем
они были в жизни», які па-
чынаецца характэрным для
публіцыстычнай паэзіі прыём-
ам — прамым пытаннем:
Кем они были в жизни —
величественнее Венеры?
Усёго два радкі малаюць
карціну сярэдневекавага го-
рада. Мы даведваемся, што
самыя звычайныя жанчыны
пазіравалі мастакам, якія
стварылі бессмяротныя во-
бразы Венеры і Афродзіты.
Але галоўнае ў вершы — ба-
рацьба мастакоў з царкоўні-
камі. Чалавек кідае выклік
багам і перамагае.

Па-новаму, актыўна змага-
ецца паэт з ідэолагамі «ліш-
ніх людзей», прапаведнікамі
адыходу ад палітыкі ў кола
сямейных і асабістых адно-
сінаў. Іменна аб гэтым яго ад-
крытае пісьмо «Паріж,
Франсуазе Саган». «Кому вы
всё ж такі лішніе?» — пы-
таецца Раждзественскі ў ма-
ладых людзей, якія зноў
неахайныя, дрэнна пастрыка-
ныя. Ён неспрымае і бес-
кампрамісна сцвярджае, што
ў наш час лішніх быць не
можа. Якімі вобразнымі
фарбамі паэт малюе маладога
хлопца Захаду, якому «ля-
жет на стол повестка». А
потым ён паедзе ваяваць у
далёкія краіны «я пуля яго
уколет в Африке, в первом
бою...» У вершы дзякуючы
сіле вобразнасці, яркасці
фарб дасягаецца пераканаль-
насць паэтычнай думкі. Тым
самым паэт лічыць раз папярэ-
джвае: не, ніколі нельга ады-
ходзіць ад вялікіх зладзеж-
ных пытанняў сучаснасці.

Р. НЯМЦОУ,

студэнт 5 курса гісторыка-
філалагічнага факультэта.

Фотаздымкі для гэтага ну-
мара газеты зрабіў А. Руд-
чанка.

Рэдактар М. ВОІНАЎ.